Szereda. 49. Szám. Május 25-kén, 1859.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap minden Szeredán, Pénteken és Vasárnap. Előfizetnetni minden cs. k. postahivatalnál, e lapok kiadó hivatalához czimzendő levelekben. Ára évnegyedre 3 ft 15 kr, félévre 6 ft 30 kr, évre 12 ft 60 kr uj pénzben.
A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasitandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS :
Az Ó-várban, Vizi-utcza, 231. szám alatt.
KIADO-HIVATAL :
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

Hirdetések minden [illegible] hasábos egy sor után 7 ujkrért közzététetnek; folytonos [illegible] illő pct elengedtetik. Mindenik hirdetésre 30 [illegible] díj előre befizetendő.
A lap anyagi ügyei [illegible] u. m. előfizetés, hirdetések, reclamatiok sat. a kiadó [illegible] utasitandók.

Hivatalos sürgöny.

Felad. Szeben 23. máj. estve 8 óra 10 percz, megjött Kolozsvárra 24. máj. d. e. 9 óra 4 percz.

E hó 21-én délben kezdé meg az ellen demonstratióját a cs. k. hadsereg jobb szárnya ellen, miközben az 12—15,000-nyi erejével Ceschi ezredesnek 3,000 emberből álló fél brigadaját Vercelli mellett megtámadta. Az utóbbi viaskodva visszavonult Orsengoba. A 7-dik hadtest két brigadája védetve ennek zöme által, a támadó rész jobb szárnya ellen rendelteteti, hogy azt Sesiából kinyomja, a mire amaz minden további csatározás nélkül a jobb partra visszavonult. A mint kettözött kémszemlézés közt Monte-Bello felé előre ment az ellen, főerejével Alessandria és Voghera közt megfeküdt. Részünkről jelentékeny haderő őrzi a stradellai útszorost.

(D) **Szemle**. Németország magatartása aggalomba hozta a francziákat; hogy a porosz kamarák franczia-ellenes nyilatkozata rosz vért csinált Párisban, azt két jelenségből látjuk: egyik, hogy a franczia kormány szükségesnek vélte Páris megnyugtatására hivatalosan kijelenteni, mikép a Poroszországgali barátságos viszony nincs megháboritva; másik, hogy a császár sietett kijelenteni ujból, hogy hóditó politikát nem követ, hogy Ausztriát csakis olasz tartományaiban támadja meg, s a német államok aggodalmai nincsenek e szerint igazolva.

Hanem Németország az igéretnek nem hiszen; még XIV. Lajos korában a németek a frankok irányábani magatartást ezen közmondattal fejezék ki: „Si non vis falli, fugias consortia galli." A két nemzetiség irodalmilag s politikailag mindig keresztül nézte egymást, mint mindenben ellenkező jellemü szomszédság. És most, midőn Ausztria egyedül hagyatva is egy elhatározott harczot kezdeményezne, habár azelött a porosz s más hatalmak kimondák, hogy a ki a harczot megkezdi, visszatorlatlan nem marad; mindinkább gyuladnak fel a német államok Ausztria mellett, s maga Poroszország kimondá, hogy a szerződések felett őrködni fog. A szövetség már négyszázezer fegyveres talpraállitásáról intézkedik, s a harczot csak arra kivánják szoritani, hogy legfelebb a szárd-frankok Piemontból kinyomhassák az osztrák sergeket.

De vajjon a francziák csak ennyiért vonták volna ki kardjokat? Az hihetlen. Ausztria be nem ment volna Piemontba, ha más kérdések által nem fenyegettetik, Francziaország pedig nem kezdett volna háborut csak azért, hogy a Ticino partjain, vagy az Alpesek árnyékában egy fegyveres tragoedia játszassék el; czélja egyéb volt, a mit nyiltan ki is mondott: Olaszországnak szabaddá kell lenni az Adriáig.(?) Ennyi a kimondott czél, de kérdés, ha nem foghatja elmondani e nagy tragoedia irórul is vagy egy mostani költő, mit ennek nagybátyjáról Jean Paul mondott, igy szólván: „ha a háboru a legnagyobb szomorujáték, mit a föld Isten és ördög előtt eljátszik; ugy soha tragoedia költő nem figyelt jobban a szabályokra mint Napoleon; kiválólag az idő egységére, mert ő a hadéveket hadhónapokra szoritotta. Csak a hely egysége ellen követett el rendkivüli hibákat."

Napoleon azonban most csak ennyit akar nyilvánosan; hogy titkos céljai tovább terjedhetnek, azt nem hozzuk kétségbe, s hogy tovább néző céljait is képzeli az európai diplomatia, azt onnan gondolhatjuk, mert habár az angol királyné kimondá a semlegességet a franczia nyilatkozvány stadiumában; de a kormány ovakodik az ellen, hogy az Adrián Cattarotól Triesztig hadimüködést kezdjenek a franczia hajók, tehát az angolok is Ausztriát csak az olasz részek felől engedik háborittatni, de az illir partoktól Montenegroig az Adria egész keleti oldala: ne bántsd virág.

Egyébiránt azt nem lehet még tagadni, hogy ez csak a mostani kabinét pártjának nézete, a mely pedig már bukófélben van; az angol lapok legnagyobbrésze semmi esetre nem akarja a franczia szövetséget koczkáztatni, s nem bánja ha Európa continense a fejére áll is. (!?)

Hanem a dráma a német államok és Törökország részéről bonyolittatik; ha Németország neki rugtat Francziaországnak, igen könnyen Anglia is az európai válság labdájává válik. Németország felkelése Ausztria mellett- Oroszország ellenséges felléptét vonja maga után; amaz orosz sergek, melyek már az osztrák-porosz széleken figyelő állást vettek, azonnal benyomulhatnak, s azt a válságot, mely ekkor Európát fenyegeti, mely a német hatalmak meghóditását vonhatja maga után, képes lesz-e akkor Anglia semlegesen elnézni ?

E szerint Németország egyetlen mozdulatával a világháboru Pandora-szelenczéje megnyilik, s nem lesz hatalom, mely bele ne sodortassék, söt a harcz tüze túlterjed az ó világ részén, Napoleon már is Amerikával fenyegeti Angolhont, s Törökország érezve, hogy sorsára Ausztria befolyhat, már-már határozottabban állva részére Ázsia vad harczosait hozhatja egykor a szerencsétlen Európa csata piaczára.

Óriás események kinálkoznak azon tragoediában, mely a mostani hadjárattal kezdődött, azon esetre, ha Oroszország visszalépése egy sereg szerencsétlen népnek forradalmát, egy sereg lenyakazást, akasztatást s Napoleon bukását vonná maga után.

Ha Európa mérsékletét elveszti, a legszerencsétlenebb időket érhetik Európa népei, mig ellenben ha a harczot csak Francziaország és Ausztria közt engedik lefolyni s az alkalmas szempillantást a diplomatiai közbenjárás utjáni béke kieszközlésére megragadják, a vihar kevesebb rombolással vonulhat át.

Miután Oroszország, melynek óriás ereje dönt a kérdésben, fellépését a német hatalmak fellépéséhez kötötte, most a világháboru kérdése a németek magatartásától függ.

Ezt kell tehát kiváló figyelemmel kisérnünk.

(H) **A csatatér Felső-Olaszországban.** (Folytatás.) — Felfogható, hogy az ilyen helyeken, a melyek egész nyáron át egész az aratás idejéig viz alatt állanak, és mindenütt mesterséges mocsárt képeznek, nem valami könnyü hadcsapatokkal mozogni, söt hadmütani szempontból a legboszantóbb s komoly akadályoknak tekintendők azok. Valamivel aratás előtt e földekről lebocsáttatnak a vizek, hogy a forró napsugaraktól kiszikkasztva, az arató nép oda mehessen. Még télben is bajos itt nagyobb hadcsapatoknak előnyomulni a sok canalis miatt. A rizstermelésre szánt földek ilyenténképen 3 évig viz alatt állanak, ekkor pihenés végett két évi szünet áll be, midőn nagy kövér fü nő. Miután e földmivelési rendszer a poshadó viz veszedelmes kigőzölgései következtében betegségek, névszerint lázbetegségeket von maga után, rizsföldeknek nem szabad nagyobb városok közelében lenni, s határaik, a melyeken tul nem szabad terjeszkedni, ki vannak jelölve.

Fennebb állitók, hogy csak az ura egy folyónak, a ki annak némely előnyös, eröditett pontjait ugy tartja, hogy tetszés szerint átszállhasson egyik parttól a másikra, s itt is kifejtheti hadi erejét. Miután a Pó az osztrák balszárnyat nem fedezheti kellőleg, e hátrány kipótlása, kiegyenlitése végett, a nagyhatalmak által 1815-ben aláirt szerződések erejénél fogva joga van a Pó jobb partján fekvő pontokat mint Piacenza, Ferrara és Commachio, megszállva tartani.

Továbbá emlitettük, hogy a lombardiai térségen annyi nyugotról keletre vonuló föut és azokat egymás közt összekötő harántvonalu út van, hogy ott, ugyszólván, ugyanannyi müködési vonal létezik. E térségen tehát nincs egyetlen pont, a mely első rangu erős helyül szolgálhatna, mert akárhol válaszsza azt ez ember, könnyü megkerülni. Már pedig a föfeltétel, a melynek egy erős pontnak meg kell felelni, az, hogy azon országrész közlekedési fővonalai ottan jőjenek össze, s igy az ellenség kénytelen legyen ottan megállapodni. Egyedüli kivétel Pávia, a mely elég fontos befolyást is gyakorolt 1849-ben. Fekszik a Ticinónak a Póval való összeszakadásánál.

A lombardiai térségen nevezetes katonai pontok: a Ticino megett Sesto-Calende és Buffalora nyilt városok, valamint a Pavia. Továbbá Mailand, az Olona mellett, 170,000 lakossal. Ezen város kerülete 2 és 1/2 óra, s várfalakkal, de nem nagyon czélszerükkel van ellátva. Az 1799-ben elrombolt, még a Sforzia és Viskontik idejéből való, s a spanyol uralom alatt tökélyesbitett citadella most megint oly karba van helyezve, hogy egy kitörést azzal elnyomni lehet.

Továbbá az Adda-vonalon fekszik Casano, átmeneti pont a folyamon. 1799-ben, a midőn az orosz szövetségese volt az osztráknak, itten csatát vesztettek a francziák, most megválik. Lodi az Adda jobb partján, falakkal s egy ódon citadellával. Pizzigbettone az Adda mindkét partján, kisded erősség, a melynek erődei közelebbről kijavittattuk és szélesbittettek. Bergamo, 31,000 lakos, várfalak, bástyák és két citadellával. Cremona a Pónal, 27,000 lakos és várfalakkal körös-körül. Brescia 30,000 lakos, falak s egy várkastélylyal.

Most következik Felső-Olaszország térségén a kelet felöli müködési tér, a mely a Mincio és a Pó által körülvett velenczei alföldet foglalja magában. Ez a rész már magában a természet által világos vonásokkal ki van jelölve arra, hogy mesterségesen emeltethessék a védképesség legmagasb fokára, s valóban e területet a szó teljes értelmében Európa egyik első rangu bástyájának nevezhetni. A földabroszra tekintve, ezen vidék katonailag jellemző vázlata azonnal szembetünik. A Mincio-vonal, a homlokvonalon Peschiera és Mantua erős pontokkal, — a Pó-vonal Ferrara és Commacchioval a balszárnyon; a Mincio megett az Etsch-vonal Verona és Legnago erősségekkel, s végül Velencze az adriai parton.

A Mincio és az Etsch folyam partjain, képezve négy pont, u. m. Peschiera, Mantua, Legnago és Verona által, oly várrendszert találunk, a mely, habár az egyes erődök önállólag nem igen felelnének meg a követelőbb igényeknek, de mindeniket együtt véve, oly védelmi és támadó erősség, a minőt csak kigondolhatott a legjobb elmélet; nagyban elősegitve és fedve van itt minden offensiv mondulat a védő részéről, s végül még védve van a megette levő egész országrész is, s ennek összeköttetése a birodalom szivével. Willisen azt mondja: „Ez a legerősebb várrendszer, a mit ismerünk és a mit kigondolni lehetett." Nó már ha az ember e várcsoportozat közé veszi magát egy erős, csataképes hadsereggel, a mely el van látva minden harczi és élelmi szerekkel, s most Veronától Legnagohoz, majd innen Mantuahoz, Mantuatól meg Veronához, szóval minden irányban szabadon és háboritlatlanul mozoghat, s mindenütt visszaverő vagy éppen támadó állást foglalhat, és történhető vereség esetében a várfalak védelme alá ezek ágyuinak fedezette alatt minden üzetés nélkül visszavonulhat, továbbá tetszésétől függ, a hol jónak látja, ott fogadni vagy nem is fogadni el ütközetet, hogy utóbbi esetben elvárja a jobb időpontot, s azon alkalmat használja fel, a mely legtöbb sikert reméltet, ha az ember mindezen előnyöket számbaveszi, könnyü elhinni, hogy ily erős menedékhely birásának öntudata, ha nem is kihivó, de megnyugtató önérzetet kölcsönöz a tulajdonosnak.

Délen Forrara és Commachio a Pónak szintén erős védpontjai, s ezért is nézték oly rosz szemmel Ausztria azon jogát, mely szerint e helyeket katonákkal megrakva tarthatá. Egy ez irányban intézendő ellenséges előnyomulás, basirozva Bologna és Ferrarara, (mely esetben Legnagonak jutna a főszerep) nem csekély vállalat lenne.

Körülbelől ezekből áll az észlelet, a mit a hadmütani vizsgálódás után az egész terület nyujt; de annak érdekét még inkább fogja tán emelni, ha részletekre terjeszkedünk ki.

A Mincio, mint első vonal, sok más folyók felett azon előnynyel bir, hogy nem nyulik hosszan tova. Futása körülbelől mind össze hét mfld, minélfogva védké-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

pessége rendkivül növekedik, mivel a hadsereget nem kell sok felé osztani, sőt tömegesen lehet működtetni. Ezen vonalat még röviditi Peschiera és Mantua, mert tudvalevő dolog, hogy egy vár közvetlen hatáskörét legalább is 7 mfldnyire terjeszti ki köröskörül, s igy részt vesz a folyó védésében. — A Mincio (a Tonoltól keletre eredő Sarca folytatása) Peschieránál lép ki a Lago di Gardaból, s Valeggioig kies völgy ölében folydogál, a melynek lejtős párkányain szőlő- és gyümölcsfa-ültetvények diszlenek. Miután kijön az emlitett helységnél az Alpok előhalmai közül, a melyek a tó déli partjait körülveszik, réteken foly, a melyek Goiton alól egy $^1/_4$ mfldnyi széles mocsárokba mennek át, Grazienál, egy mflddel Mantuán feljül, ezen mocsarak náddal körülnőtt tómedenczévé válnak, a mely Mantuát $1^1/_2$ mfld hosszu és $^1/_4$ mflöld széles könyékben veszi kürül. Több gát huzódik itten a tó tükre fölött tova, s azt három főrészre osztják, melyek a felső, középső és alsó tó. A vár nyngati és déli részén egy nagy mocsár terület nyulik el, a melyet a tóból azonnal vizzel lehet boritni, mihelyt a gátok elzáratnak. — Piesola erősségénél a Mincio elhagyja a tavat, azonban lassu folyását tovább is mocsárterületek kisérik hol a jobb hol a bal parton egy egész mfldnyire. Itt magas gátok vannak kötve, az alantabb fekvő völgyek védelmére. Secchattán feljül a Póba szakad aztán.

Legczélszerűbb átmeneti pontok a Mincion főleg Monzambano és Pozzolo, Salionce és Valeggionál, hidak Goito, Mantua és Governolonál vannak.

(Folytatjuk.)

Kentelke. — A beszterczei cs. kir. urbéri törvényszéken folyamatban lévő sófalvi határtagositás april végén tárgyaltatott. A földbirtokos urak folyamodására, még f. év febr. 24-kén kiszállván az illető bizottmány: a tagositást m. elnök Dorgó Gábor ur szerencsés tapintatu eljárása következtében a földmives osztály is feltétlenül elfogadta, s a tárgyalási napon az egyházak érdeke is felmerülvén m. Véér Farkas ur multjában is ismeretes közügyek iránti érdekeltsége s illetőleg lelkesültségének szépen csengő hangján a sófalvi helv. h. egyháznak 6, az egyesült görög egyháznak pedig 2, s igy összesen az egyházaknak 8 hold földbirtokot ajánla fel 300 hold birtokából; melyet m. Zsombori János ur sietett követni kisebb birtokostársaival ugyanannyi birtokából, ugyanazon mennyiségben ajándékozván. A felszabadultak képviselői a két egyháznak 6 hold földet adtak egyenlő arányban osztandólag. De van reményünk, hogy ez utóbbiak adományaikat többszörözni fogják. És igy hazánknak északra legszélső, a Besztercze vize mellett egyetlen magyar ajku egyháza birni fogja alappal iskoláját, t. i. tanitója fizetését kellőleg rendezni és birni fogja alappal épületeit, különösen e század 4-dik évtizedében n. é. m. Székely Elek, huszárszázadosné született Véér Judit nagysága által 30,000 frttal épittetett szép temploma és tornyát a két év elötti tüzvész után a kegyes adakozók drága kedves fillérein készittetett szükségfedél helyett, rendes jó fedéllel elláthatni s ezutánra fenntarthatni.

És ez alkalommal sietek azt is a t. cz. olvasó közönség tudomására juttatni, hogy m. Zsombori Jánosné, született gróf Toldi Rozália nagysága, a sófalvi h. h. egyház számára egy nagyobb égszinkék s egy kisebb hófehér urasztaltakarót 108 pft értékben méltóztatott ajándékozni.

Mely kegyeletes ajándékozásokat, midőn nagy-sajói e.-megyénk nevében háládatos tisztelettel megköszönök: kivánom, hogy Isten áldó kegyelme áraszsza rá malasztit e kegyes adakozókra, s a nemes példa leljen követőkre, hogy felvirulván egyházaink, egyházállamunk virultában hazánk dicsősége századokra legyen megalapitva. Amen.

Vályi Elek,
helv. h. esperes.

Ujdonságok.

— Egy a közelebbi május 18-kán kelt cs. rendelet folytán a háboru ideje alatt egész birodalomban az egyenes adók után pótlék szabatott ki, u. m. a) a telek és házbér-adónál annak $^1/_6$-da. b) az osztályzat szerinti adónál annak hasonfele. c) a kereset, jövedelem egy ötöde. E rendkivüli pótlék nem terjed ki a) a pénzzálogilag biztositott vagy ipar vállalatra fektetett tőkék adójára, oly tartományokban, hol az adós törvényesen feljogosittatik a tőkék kamataitól a jövedelemadót levonni. b) az állam, közalapi és rendi kötvények kamataiból jövedelem adóra, a mennyiben azoktól f. évi april 29-ki cs. rendelet értelmében (bir t. l. 67. sz.) a kamatok fizetésénél az emlitett adó levonása megtörtént. Ugyancsak egy 17-ről kelt cs. rendelet szerint a rendkivüli pótlék némely közvetett adónemekre is kiszabatik, u. m. a fogyasztási-adó mindenhol, valamint a belföldi anyagokbóli czukortermelés 20. pcntnyi, a mostani dijszabvány ötödrészével emeltetik. Meg van adóztatva a bor és husfogyasztás, valamint a bélyegdijak, mind rendkivüli pótlékokkal; ezekről később.

— A pénzügyminiszterium alatt álló minden hivatalok elnökei felhatalmaztattak Ő Felsége által, hogy mindazon hivatalnokoknak, a kik a háboru tartama alatt akár a sorezredeknél, akár a szabad csapatoknál fegyverrel kivánják szolgálni a császárt, ez iránt nekik azonnal engedélyt adjanak, biztositván arról, hogy azon rangot és hivatali állást, a melyből a hadseregbe lépnek, annak idejében minden különbség nélkül ismét vissza fogják kapni.

— Szamosujvárról hiteles helyről vesszük a következő örvendetes értesitést: „Van szerencsém becses lapjába való felvétel ötletéből tudtul adni, hogy a m. cs. k. belügyminiszterium által 1858-dik évi julius 5-ik 1332 b /433. szám alatt helybenhagyott szabályok alapján, s a városi közönség jótállása mellett felállitni intézett szamosujvári takarékpénztár folyó hó 15-kén valósággal életbe léptetett.“ *)

— Szebenből irja a hivatalos lap, hogy az ag. evang. egyház superintendense föt. Binder Pál György ur a legmagasb hadimanifestum következtében azonnal főpásztori körlevelet bocsátott szét a papsághoz, hogy az agendába keblezett „háboru idejéni imák“ minden istenitisztelet végeztével elmondassanak.

— Kormányzó ő msgához további hódolati nyilatkozatot nyujtottak be Udvarhely kerületi város, az udvarhelyi k. községei, a fogarasi kerület román népsége.

— A „W. Ztg“ közli az erdélyi görög-keleti egyház püspöke báró Saguna ő excja pásztori körlevelét, a melyet az egyházmegyék alattvaló papságához intézett az iránt, hogy mindaddig, a mig más intézkedést nem tesz, szakadatlanul imádkozzanak Császár Ő Felsége egészségeért, kormányaért és fegyvereinek győzelmeért.

— A tagositás diadala. A mint éppen most értesültünk, Marosszéken Makfalván, maga a földmivelő székelység kezdeményezte a tagositást, maga szólitá fel a főbb birtokuakat, hogy ez üdvös reformot a székely gazdászatban végrehajtsák, természetes, hogy felszólitásuk örömmel lőn fogadva. Egyébiránt ennek magyarázatát a Küküllőmenti székely nép miveltsége adja, mely a makfalvi Wesselényi népiskolában leli alapját. A makfalvi székelység számos tagjai hetenkint összegyülnek s lapjainkat nagy gonddal és értelemmel olvassák.

— A magyarországi alakulandó önkénytes huszárcsapatok parancsnokaiul ki vannak nevezve: hadseregbeli alezredes gróf Eszterházy Nándor, a jász-kunoknál; b. Inkey Eduard ny. ezredes a zalaegerszegi; gróf Török Miklós az aradi; Matyasovszky Rudolf ny. őrnagy a debreczen-n.-váradi huszárosztályhoz.

— Berlinben a magyar bor minden idegen más borok pályázatán diadalmaskodott. A mult évben ugyanis ott a fő adóhivatalnál 923 mázsa magyar, 823 mázsa spanyol és portugal, 417 mázsa capi bor, champagnei azonban 5202 m. adóztatott meg, de utóbbi szám tekintélyessége mellett is a champagnei borok poroszországi keletének hanyatlására mutat, mert p. o. 1853-ban 28,857 m. franczia bor adóztatott meg. Hanem hát kezdik észrevenni, hogy vajmi jó a magyar bor. Hire is van már a világ minden részén. Nagy jövőre számithatnak tehát a magyar borgazdák.

— Almási Pál, Jámbor Pál, Kis Antal, Kis Sámuel és Pongrácz Alajos magyarországi és Gellner János morvai menekültek, a követség utján benyujtott folyamodásuk folytán legf. engedélyt kaptak büntetlenül visszatérni hazájokba.

— Bécsi hivatalos közlés szerint a fogyasztási adó a bor és húsra nézve novembertől kezdve 2000 lakost számláló városokra is ki fog terjesztetni.

Politikai hirek.

— Az „A. A. Z.“ máj. 18-án irja: A franczia hadikészületek óriási mérvet vesznek föl, a franczia parancsnokoknak Piemontban tett eddigi észlelései meggyőzték őket a felől, hogy Párisban igen is kicsinyelték az ellent; azért jelenleg ugyancsak igyekeznek kipótolni a mulasztásokat. Igy a hadimiszteriumban most azzal vannak elfoglalva, hogy egy egész ostromparkot szállitsanak Szárdiniába; Marseilleből jelentik, hogy az utóbbi napokban különösen lovak, ágyuk és hadiszerek indittattak Genuába. Algirból is folyvást tartanak a csapatszállitások. Mennyire igyekeznek a harcz szinhelyével megismerkedni, mutatja azon körülmény is, miszerint éppen most jelent meg Párisban az 1848 és 1849-ki olasz háboruról irt müve Schönhalsnak franczia forditásban, — s hogy a háboru lassan-lassan népszerüvé kezd lenni, abból is kivehető, hogy a 69 megyének eddig tett aláirásai az uj kölcsönre már is 2 milliárd és 180 millió frankra mennek.

— Francziaország mind abban jár, hogy Angol- és Németországot eddigi semlegességökben megtartsa; legujabban hirlik, hogy Persigny, a ki Londonban éppen most ézkezett meg, fel van hatalmazva Londonban teljes biztositékot adni az iránt, hogy a császár az osztrák területbirtok megcsorbitására nem gondol, ha csak Ausztria kész lesz oly engedményekre, a melyek Olaszország népségét oly karba helyezik, hogy megadhassa magának mindazon intézvényeket, a miket ön jóllétére alkalmasoknak itél; azonban aligha olyak lesznek a biztositékok, hogy tökéletesen megnyugtassanak. Pillanatra legalább semlegességi nyilatkozványt bocsátott ki az angol királynő. Egyébirant az nem gátolja a kormányt készületeinek további folytatásában, ugy hogy még Helgoland szirtszigetét is fegyverzik.

— Biztos forrásu tudósitások szerint Malakoff hg e napokban Nancyba menend, s onnan körutat fog tenni, az esetleges keleti hadat képezendő csapatok megszemlélésére. A császártól e hó 16-kán körülményes utasitást vett, mely szerint mindent kerülnie kell a mi a német szövetséget nyugtalanithatná, de egyszersmind korlátlan meghatalmazást is nyert azon esetre, ha Németország valami provocatióra ragadtatná oda magát. Ily magatartás már azért is szükséges, mert hallomás szerint, Oroszország csak azon esetre igért segélyt Napoleon császárnak, ha a nélkül hogy ő kihivta volna, Németország ellenséges állást vesz irányában.

— Lapunk közelebbi számában Pelissier hadteste sajtóvétségből szerfölött nagynak ütött ki; az csupán 8 gyalog és 3 lovas hadosztályból álland. Ezen hadtest tüzérsége igen jelentékeny, s a keleti megyékben levő számos arsenalok és erőditett helyekből még minden perczben erősittethetik. E hadtest ugyan még Francziaország keleti határán állomásoz, de minden perczben mozgósitható.

— A párisi helyőrséghez tartozó katonák most az őrálláson is hátukon tartják a tarisznyát. Igy akarják őket a háboru sanyaraihoz szoktatni.

— Chartres hg Casaleban van Cialdini osztályában s mint a „Nord“ irja, e hó 9—10-ke éjjelén kémjáratot vezetett. A császár kinyilatkoztatta volna, hogy egész örömmel fogta az első alkalmat megragadni, a melyen Chartres hgnek a vitézi érmet saját kezeivel átadja. Egy franczia lap szerint a Párisi gróf is részt akarna venni a hadjáratban, azonban mindekkorig nem birja nagyanyja beléegyezését.

— Az angol kormány mint tudjuk föltétlen semlegesség iránti nyilatkozatát megtette, mely szerint se egyenesen se mellékesen nem fog a harczba belévegyülni. Ez elég tisztán s világosan van mondva minden bizonynyal, hanem a szörnyü készületek, melyek e nyilatkozat mellett is a legnagyobb erélylyel üzetnek, eléggé bizonyitják, hogy az angolok magok sem hiszik azt, hogy ezen semlegességét mindvégig megtarthassák. Az angol gyakorlatias nép; nem szerez be oly árut, a melyről fel nem teheti, hogy kelete leend, nem szerez golyót és ágyut, hogyha nem hiszi, hogy azokra szüksége is leend. Az adriai tengeren-e vagy a földközin, azirant még meglehet nincsenek tisztában. Hogy Redcliffe lordot, e csodaorvost, a kinek mindig tanácsához folyamodnak, mihelyt a „beteg ember“ állapota válságossá kezd lenni, ujból Konstantinápolyba küldik, világosan mutatja, hogy a háborunak helyhezkötését Olaszországban nem fogják akadályozni, de azért abban még sem hisznek. An angol főváros politikai köreiben egyátalán sokkal több figyelmet forditnak a keleten történő dolgokra, mint ez III. Napoleon Newa mellett székelő jó barátainak inyökre lehet; a Constantin nagy hg görögországi utja felől is nem sok megnyugtatót beszélnek. Londonban, daczára minden szabadelvüsködésnek, azt sem igen fogják nagyon kedvesen venni, hogy nehány száz önkéntes a joniai szigetekről ajánlkozott az olasz harczbani részvételre; a görögök önző gondolkozásmódja sokkal ismertebb, mintsem föl lehetne tenni, hogy az olasz ügy iránti rokonszenveik mentek minden utógondolatoktól. Végül az sem titok többé senki előtt, hogy Kuza hg oly terveket forgat, a melyek messze tul szállnak ama működési körön, mely az aug. 19-ki conventióban Moldova-Oláhország fejedelmének meg van engedve. A két fejedelemség véderejének emelésére a legnagyobb erőfeszitések tétetnek, állitólag azon okból, hogy a két ország semlegessége minden eshetőségre nézve biztositva lehessen; azonban ez egy oldalról sem levén fenyegetve, a készületeknek jórészint más czéljoknak kell lenni, de a melyet egyelőre elhallgatni jónak látnak.

— A toskanai nhgség e pillanatban diplomatiai tárgyalások alatt van; a nagyhatalmak azon volnának, hogy a nagyhg a kormány átvételére ismét térne vissza Florenczbe; Lajos Napoleon ellenben a nhg lemondását kivánná fia számára, azon igérettel, hogy alkotmányos kormányt viend be országába.

— Nápolyból, máj. 9-én irják: A sicziliai szigeten a forrongás növekszik. Nápolyban nevezetes hadi előkészületek tétettek, a sváiczi ezredek hangulata azonban igen nyomott, pedig ezektől nagyon sok függ. A kivándorlások napról napra jelentékenyebbek.

Nápolyból irják az „Ind.“-nek: Nápolyra nézve mindentől tarthatni, csupán a Piemonttali szövetség menthetné meg, mint mondják, a kormányt. Redcliffe lord hirszerint Romában mulatna, hogy a mely pillanatban a király meghal s a fiatal hg kormányra lép, neki a kellő reformokat ajánlhassa. Csakhogy a kérdés 1848. óta már nagy előhaladásokat tett; már többé nem alkotmányt hanem olasz függetlenséget kivánnak sat. Ezért mondá Filangieri tábornok is egy barátjának, a ki visszavonult élete indoka után kérdezkedett: Nápoly felett oly nehéz felhők tornyosulnak, hogy se Sz. Filangieri se sz. Ferdinánd nem lesznek képesek szétoszlatni.

Az „Ami de la Religio“-nak egy levelezője szerint több elkülönitett erődről van szó, miket Roma környékén, a Porto de Popolo halmán s a várost kőritő magaslatokon fognának épitni. Egy más lap beszéli: „A pápa Grammont hgnek fogadásakor, a ki ő szentségének a császártól egy levelet nyujta át, melyben ez támogatása

---

*) Kolozsvár is régóta folyamodott, de még eddig sikertelenül. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

iránt biztositá, — egy feszületre mutatott mondván: Imé ez az én segitségem.“

— A „P. L.“ szerint Francziaország nem lesz képes Németországot semleges magatartásáa birni. Poroszország egymásra veszi a lovat. Sokkal többet mint a mennyire a csupa hadkészültséghez képest szüksége volna. Továbbá Alvensleben porosz tbk mint hirlik Drezdából Münchenbe fogna menni. Nagy dolgokról beszélnek, mik tárgyát képeznék ezen diplomatiai eljárásnak, söt azt is mondják, hogy Poroszországnak czélja volna, a lombard területnek franczia csapatok általi érintését hadesetnek tekinteni.

— A müncheni lapok desavouálják azon hirt, miszerint a bajor király akként nyilatkozott volna, hogy ő a jelen háboruban semmi esetre sem fog semleges maradni.

Berlin, máj. 18. Vilmos Fridrik hg. neje holnap Antwerpenen keresztül, hol rá egy angol yacht várakozik, Londonba utazik a brit királyné születése napjára.

— A „Karlsruhei lap“ szerint Arenenberg kastélyba a Svájczban, mely köztudat szerint a Lajos Napoleoné, utóbbi időben sok drágasággal s aranynyal telt ládák érkeztek Párisból. Mivel e tárgyak a napoleoni kastély kiékitésére nem szükségesek, gyanitják, hogy azok jövőben lehető események miatt tétettek biztonságba.

— A német mozgósitási törekvések Oroszországnak is csapattömegek felállitására adtak alkalmat és ösztönt. A „Nord“ legközelebbről ily tudósitást közöl e tárgyban:

Oroszországban haladék nélkül 5 hadtest, 1, 2, 3, 5, és 6, hadlábra állittatik, a hozzátartozó tüzérséggel és lovassággal; továbbá minden tartalékok s határozatlan idejü szabadságosok behivatnak, ugy hogy három hó alatt indulókészen állhatnak. Az europai készületek idézték elő e rendszabályokat.

Hadi mozgalmak. — Napoleon császár csupa megérkezte nem inditotta meg rögtön a változó fegyvertánczot, nagyobb operatiókról még mind nem hallhatni semmit, noha már alig kétkedhetni többé az iránt, hogy a francziáknak a pármai batár, névszerint Bobbio felé nyomulása már is egy támadási terv első kezdeteit látszik fölfedni, a melyet talán a Napoleon hg ötödik hadtestének is támogatnia kell, mint a melynek kiszállását közelállónak hirelték. Az ellenséges tervek mindenesetre csak lassanlassan s bizonyosan nem jelentékeny nehézségek nélkül fognak előléphetni s a Milánóba teendő „séta“ ellen még nem egy akadály fog emelkedhetni. Magok a franczia-szárdok is megvalják azt, hogy az osztrák hadseregnek visszavonulásáról tett jelentéseik igen el voltak hamarkodva és hogy egyes mozgó hadoszlopok, a melyek a főmüveletekhez való minden közvetlen vonatkozások nélkül az országba messze becsaptak volt, vissza hivattak a mi minden seregnél szokott történni, mihelyt komolyabb harczok vannak jövőben. Még ezen, Ausztriára iránt bizonyosan nem részrehajló oldalról is az osztrák sergeknek a Sesia és Pó közötti állását igen szilárdnek rajzolják, s a sánczolatok, a miken egész buzgalommal dolgoznak, mutatják, hogy az osztrákok semmiképen sem gondolnak arra, hogy ezen állásból a legerősebb ellentállás nélkül ki hagyják magukat tolatni.

Másfelől a Piemontban levő franczia hadsereg erejét sem lehet csekélyleni, Chamberyből jött tudósitások szerint az átmenetek ottan három hét óta nem csak szakadatlanul folynak, de az utóbbi napokban még növekedtek is, s azon körülmény, hogy Marseilleben már az ostromszerek hajókra szállitását is megkezdték, azon gyanitásra jogosit fel, hogy a franciák siktüzérsége már teljes számmal van a piemonti földön.

— A legujabb csatatéri tudósitások szerint a franczia szárd hadsereg állása következendő: Niel tábornok hadteste (4) a balszárny végét képezi a Dora Balteánál, hogy Turint fedezze. Baraguay hadteste Acquiban, Gaviban és Noviban áll, Canrobert a harmadik hadtesttel Alessandriában van. A Regnault de St. Angely parancsnoksága alatt levő őrsereg Genua és Alessandria közt táborozik. Napoleon József a képzésben levő 5-dik hadtesttel Genuában; Mac Mahon pedig a 2-dik hadtesttel Valenzánál áll; ugyan ezen helység mellett állanak a piemonti tartalék-seregek is (a savoyi dandár, és a szárdiniai gránátos dandár) Bongiovani di Castelborgo altábornak parancsnoksága alatt. Casale és Frassinetto közt Cialdini hadosztálya van — a Savoyna és Regina dandárok — és a Garibaldi alatt levő havasi vadászok. Alessandriában Fanti tábornok a Piemont és Aosta dandárokkal. Cucchiari tábornok a Casale és Pignerol dandárokkal Novinál áll, ugyszinte Durando is Cuneo és Acqui dandárokkal. Az alessandriai várparancsnok Gianatti tábornok. A franczia-szárdiniaiak előőrseiket a jobb szárnyon Vogheráig, a balszárnyon pedig az egész Dora Balteáig előre tolták. — A legujabb turini bülletin szerint egy franczia-szárd osztály a Trebbia-völgyben Bobbión és Rivargáron át Piacenza irányában előnyomulni akart, azonban Bobbioba visszanyomatott.

Egy más osztály pedig előőrseit Tortonától Vogherán át egész Stradeláig előre tolta, miután azonha az osztrákok által megtámadtatott, ez is visszavonult Voghera. A franczia-szárd hadsereg közép állásánál semmi mozdulat sem történt; a balszárnyon ellenben Vercelli felé egy kémvizsgát kisérlettek meg. Ezen tudósitásokból az tünik ki, hogy a franczia-szárdok a Pón egy átmenetet akartak eszközölni, hogy az osztrákokat jó állásukkal felhagyni kényszeritsék; miután az átmenet Piacenzánál nem oly könnyen történhetnék meg, ennek következtében ugylátszik, Cremonánál szándokoznak azt megkisérleni.

Eranczia lapoknak irják Alessandriából: Hogy a haditerveknek és strategiai mozdulatoknak szorosabb egységet eszközöljenek, abban egyeztek meg, hogy a két szövetséges nemzet hadseregeit egybeolvasztják. Minden hadtest, melyet franczia tábornagyok fognak vezényelni, három franczia és egy szárd hadosztályból fog állani. Ezen intézkedés a piemonti sereg bizalmát és katonai vetélkedését is nagyon fogja növelni.“

A franczia császár, mint irják, szorgalmasan dolgozik tábornokaival s egyik mint másik részről minden oda mutat, hogy ütközet van készülőben, még pedig nagyszerü. Eddig még csak csetepaték voltak. Az „Ind.“ azt hiszi, hogy az első ütközet Pavia környékén lesz.

— A Napoleon hg parancsa alá rendelt hadtestben Fiéres tbnok fogja a tüzérséget vezényleni. Azon idő után itélve — jegyzi meg egy belga lap — melyet az e hadtestben alkalmazott törzstisztek elutazására engedtek, minden arra látszik mutatni, hogy az mindig elszigetelve fog müködni, mint a „Moniteur“ is kijelentette.

Ujabbak. — Kolozsvárra érkezett hivatalos sürgöny szerint: „Az ellenség jobb szárnya ereje és állása kipuhatolása végett rendelt erőltetett czirkálás végrehajtása alkalmával f. hó 20-kán altb. gróf Stadion előnyomult Teglio és Montebello felé; tulnyomó ellenséges erőre (francziákra) találván, egy heves csata után s minekutána kényszeritette az ellenséget ereje kifejtésére, valamint parancsolva volt, a Vacarizza hidfőn át visszavonult a Pó mögé. — A montebelloi csatáról részletes tudósitásokat várunk.

Páris, máj. 17. A „Nord“ jelenti: A császár még mindig Alessandriában mulat s a dolgok helyzete miatt nem tehetni föl, hogy junius kezdete előtt valamely komoly összeütközés legyen. A rosz idő daczára, mely a diplomatiai sürgönyök szerint folyvást gátolja a katonai mozgalmakat, Forey tbk hadosztályának tegnap reggel 4 órakor támadást kelle tenni egy osztrák hadtestre, mely három mföldre áll Alessandriától.

— Jelentik, hogy a toskánai hadsereg a modenai hgségben levő osztrákok ellen menend. Napoleon hg hadteste valószinüleg Toskánába van szánva. A császári testőrség képezendi a tartalékot. Más versio szerint Napoleon hg a maga hadseregével La Spezziában fogna kiszállni s az osztrákok balszárnyán müködni.

Turin, máj. 18. A franczia-szárdok, mint hivatalosan jelentik, a San Giovanni kastély ellen kémjáratot tettek a Pó jobbpartján (Piaczenzától nyugotra), hol erős hadtestre akadtak, mely a Stella melletti hidfő megerősitésének födözésére látszott rendelve; összeütközés nem történt,

Páris, máj. 18. Pourtales gróf, a porosz követ, Berlinbe elutazott. (A „Patrie“ szerint családi ügyek miatt. (?)

Brüssel, máj. 18. Az „Ind.“ jelenti, mikép Párisban Németország fenyegető magatartása miatt az aggodalom növekedik.

Páris, máj. 19. A hadsereg szervezése folytonosan a legnagyobb erélylyel folytattatik. Alessandriából jelentik: E pillanatban az osztrákok által szétrombolt vasutak, országutak és hidak helyreállitásán dolgoznak. A munkálatok a bevégzéshez közel állanak. Vercelliből érkezett tudósitások szerint az osztrákok „zsarolásai“ még folytonosan tartanak. A lakosság képtelen mindezen követeléseknek eleget tenni.

16-ka és 17-ke éjjelén az osztrákok a valenzai hid egy nyilásáig hatoltak, és megkisérlették egy az innenső parton levő, 8 emberből álló őrséget elfogni. Az őrség tüzelve visszavonult, mire az osztrákok is visszavonultak. Reggel az osztrákok a bárkák ellen, melyek a Pó jobb partján az alessandriai és mortarai ut közelében állottak, ágyutüzelést kezdtek. Mi nem viszonoztuk; a jelentéktelen ágyuzás eredménytelen maradt. (Ezen sürgönyt — irja a „Wiener Ztg.“ – csak annak bizonyságára közöljük, hogy mily csatatéri tudósitásokkal szolgálnak a közönségnek Párisban.)

Berlin, máj. 19. Mint itt jó forrásból értesültek, a sok emlegetett uj ágyuk gyártása Francziaországban teljesen meghiusult, és pedig a szükséges anyagszerek hiányában.

Páris, máj. 19. Ide érkezett magánytudósitások szerint a franczia hadsereg élelmi szerekben hiányt szenved. Minden Francziaországban levő sütőházak kétszersült készitésével vannak elfoglalva. Az egész Cochinchinába ment bajóhad visszahivatott.

Bern, máj. 18. A szövetségi csapatok a tessini határon gátlólag léptek fel olasz menekültek ellen, kik Lombardiába oly szándékkal kivántak nyomulni, hogy ott a forradalmat előkészitsék, fegyverekkel telt ládákat és lőporhordókat szedve el tőlük.

Brüssel, máj. 19. A tegnapi „Ind.“ szerint a franczia rajnai hadsereg egyelőre 150,000 emberből áll-land. Pelissier 20-kán indnl Nancyba.

Alessandria, máj. 19. Napoleon megvizsgálta az I. és III. hadtest állomásait Tortonaban és Ponte Curoneban.

Páris, máj. 20. A „Moniteur“ egy rendeletet közöl, mely egy tengeri zsákmány-tanács felállitását rendeli Párisban.

Páris, máj. 20. A mai „Moniteur“ jelenti Alessandriából máj. 19-kéről, hogy Napoleon esti 6 órakor tért vissza kirándulásából, melyet Tortonaba és Ponte Curoneba tett, az I. és III. hadtest állásainak megvizsgálása végett.

Páris, máj. 20. A „Moniteur“ jelenti, hogy az osztrákok Vercellit kiüritették, mire a piemontiak 18-án délután oda bevonultak.

London, máj. 18. Az „Advertiser“ azt hiszi, hogy a parlament megnyitásakor a szabadelvüek megtámadandják a minisztériumot. Az adresse-vitánál egy tudósitást szándékoznak inditványozni, mely a parliamentreformot sürgetni fogja. Ha az inditvány elvettetnék, bizalmatlansági szavazatot inditványozandnak.

London, május 20. A mai „Times“ jelenti: Az elnökválasztás jun. 1-én menend végbe; ez után 7-keig eskületétel, s az nap trónbeszéd. A korelnök valószinüleg ismét megválasztatik.

Bécs, máj. 19. A „Wiener Ztg.“ irja: „Egy Piranoból érkezett távirati sürgöny jelenti, hogy az „Alma“ norvég briggnek kapitánya Velenczéből jöve, jelentést tett, mikép Velencze előtt egy franczia fregatte által feltartóztatott, és hajójának átvizsgálása után értésére adatott, hogy a trieszti és anconai kikötők kivitelével minden többi ausztriai kikötő ostromzároltnak van kinyilatkoztatva. A velenczei várparancsnokság erre nézve még nem kapott hivatalos értesitést. Az „Alma“ kapitányának azt mondta a vizsgáló tiszt, hogy Cattaro közelében 15 franczia hadihajó állomásoz.

Rovignoból jelentik, hogy 15 mérföldnyire a parttól egy franczia hadihajót láttak, mely Velencze fefől jött és oda ismét visszatért. A 3 hadihajó, miknek Velencze előtti megjelenése emlitve volt, éjszakákon át Cortelazzo közelében horgonyoz, nappal pedig zsákmányra jár — és már hat szegény Shoner és Brigg 6 bárkával együtt esett mint győzelmi jel és jó zsákmány — irja a „W. Ztg.“ — a vitéz tengeri hösök kezei közé!“

Trieszt, máj. 19. Egy megrakott brémai kereskedelmi hajó utja folytatását Velenczébe a franczia hajóraj megakadályozta, mivel e kikötő ostromzároltatott; de Triesztbe vagy valamely istriai kikötőbe elmehet, mivel ezek nincsenek ostromzár alá vetve. Nevezett hajó Piránonál vetett horgonyt.

Corfuból, máj. 12-ről jelentik: „Itt 12 Lloyd gőzös áll. Komoly védelmi intézkedések történnek. Távirdai állomás alakittatott, hogy az idegen hajókat jelezni lehessen. A kikötőben csak egyetlen angol hadigőzös maradt vissza. Hirszerint a maltai hajóosztály Genuába ment.

Fiume, máj. 14. A „Wand.“ irja: az itteni megyefőnöksgének e hó 12-ről kelt hirdetményénél fogva Fiume és Buccari környékével együtt, meg a cerkvenicai kerület ostromállapotba helyeztetett.

Berlin, máj. 20. Poroszország kijelentő a tegnapi szövetségi ülésben, óvásának fentartása mellett, hogy a hannoverai inditványnak formaszerinti tárgyaltatása ellen nincs kifogása, mire az katonai bizottmányhoz utasittatott.

Zágráb, máj. 20. Jellasics gróf bán és táborszernagy ma éjszaka 12 órakor kimult.

Bécsi börze.	Május. 23.
Nemzeti kölcsön 100 pftért	63.75.
Metalliques 5 perc. „	58.40.
Urbéri papir, magyar. „	60.50.
„ „ erdélyi „	57 —
Bankrészvény „	705.
Augsburgi váltó 100 ft d. n. o.	127.
Cs. k. t. sulyu arany darabja	6.80.
Korona „ „ „	19.90.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ÉRTESITŐ.

HIVATALOS.

(691) (1—3)

3626. 1859.

Hirdetés
az országos vásár áttétele iránt.

Minthogy az évenként a városon junius 13-dikán tartatni szokott ugynevezett Antalnapi országos vásár az idén pünkösd hétfőre esik, ez okon ezen országos vásár az idén a cs. k. mlgs. Helytartóságtól 11132 idei sz. a. nyert engedélynél fogva, f. évi junius 6-kán s azt követő napokon fog megtartatni.

Mi is ezennel azon hozzádással tétetik közzé, hogy azon vásárt megelőzni szokott baromvásár azon hó 3-dik, 4-dik és 5-dik napjain levz megtartandó.

A kolozsvári tanácsból, május 18-kán, 1859.

(692) (1—3)

406. 1859.

Hirdetmény.

A folyó év junius hó 9-kén reggeli 9 órakor a tordai cs. k. sóhivatali irodában az országos cs. k. magas pénzügyigazgatóságnak idei **6220**/313. számu rendelete nyomán, némely Kolozson kijavitanó cz. kir. épületek iránt árcsökkentés fog tartatni.

Az alább kitüzött kijavitandó épületi tárgyak a következendő épületi díj mellett vannak engedményezve, u. m.

1. A kolozsi bányanagyi lak a hozzá tartozandó melléképületekkel együtt	613 ft 35¾ kr.
2. Az ellenőri szállás és hozzá tartozó melléképületek	254 „ 97½ „
3. Az Ulberreiteri szállásnál leendő kijavitásokra	117 „ 23¼ „
4. A főmázsamesteri jelenleg orvosi szállás kijavitására	422 „ 25¾ „
5. Az irnoki szállás kijavitására	2 „ 38 „
6. A mázsahütesi szállás helyreállitására	363 „ 21¼ „
7. Az almázsamesteri szállásra	91 „ 10½ „
8. A kovácsiok körül levő kert kijavitására	91 „ 34¼ „
9. A fa-magazinum kertelése kügaztitására	237 „ 40½ „
Összesen	2196 ft 26¾ krok

auszatirai pénzbecsben.

Az árcsökkentés előbb az egyes szállásokra, később az o szes épitményi tárgyakra nézt fog elprőbáltatni.

Ezen fennebb kiitüzött épitési tárgyakra a vállalkozni kivánók 5% bánatpénz betétele mellett, mely a vállalkozó által az árcsökkentésnél 10% jótállási összegre kiegészitendő és törvényes bélyeggel ellátandó, a vállalkozni kivánók magok személyesen, vagy tulajdon nevek által megerősitett ajánlatok mellett, melyek bérmentesen az alólirt cs. k. sóhivatlhoz beküldendők, elfogadatnak.

Az Offertben az ajánlkozónak keresztí- és vezetékneve, hivatalos vagy polgári állása és lakhelye megirandó, és az illető ajánlat tisztán számokkal és utána betükkel is, valamint nemkülönben az egész nyilatkozat ugy kifejezendő, hogy a vállalkozni kivánó minden az árcsökkentésre vonatkozandó feltételeket megértett, és magát azoknak minden kifogás nélkül alája vetendi.

A 30 kros bélyeggel ellátott ajánlatokban bézárandók lesznek vagy valamely cs. k. pénztárba betett pénzzel szélő nyugtatványok kielégitő biztositékini azon összegnek, melyre az ajánlat szól, vagy pedig az illető 5% bánatpénz és 10% jótállási összeg készpénzben vagy államkötelezvényekben a napi börze szerint számitva.

Azon megtörténhető esetben, ha a szóbeli ajánlat az irásban tett ajánlattal egyező lenne, a szóbeli ajánlatnak a nyilvános árcsökkentés nyzmán elsősége lenő.

A megkivánható okiratok a tordai cs. kir. sóhivatali irodában a szokott hivatalos órák alatt megtekintendők. — Torda, május 19-kén, 1859.

A cs. k. sóhivatal.

NEM HIVATALOS.

(693) (1—1)

BURGER ZSIGMONDnál Szegeden megjelent és kapható Kolozsvárttt STEIN JÁNOSnál, M. Vásárhelyttt WITTICH JÓZSEFnél:

(Árak osztrák értékben.)

KEMPELEN RIZA BESZÉLYEI. Négy kötet. 4 ft. 24 kr.
KEMPELEN RIZA AJÁNDEK BESZELYEI. Két kötet. A külső arczképével. 2 ft. 12 kr.
KEMPELEN RIZA, Kibékülés. Irányregény. 1 ft. 60 kr.
TÓTH KÁLMÁN Száz új költemények. Kötetben 1 ft 40 kr. Kötve 2 ft. 80 kr.
KEMPELEN G. Utmutatás a hangoztatás tüjnai olvasás tanitóshoz. A magyar néptanodák számára. Második kiadás. 54 kr.
KEMPELEN G. Magyar nyelvtani gyakorlókönyv, a magyar néptanodák második osztálya számára. 54 kr.
TÓTH LÁSZLÓ, Népszerű szavalmányok gyermekek számára. 42 kr.
VASS J. A latin nyelv ékes-szókötése. A honi ifjuságnak segédkönyvül. Második kiadás. 72 kr.
ZSCHOKKE H. Wolfenbütteli herczegnő. Fordította Bárány A. 72 kr
RICHTER F., Legujabb orvosi házibarát vagy az önorvos. Értelmes tanácsadó, mint kell a kisebb bajokat czupán házszerekkel gyógyitani nagyobbaknál pedig, orvos nem létében, a legszükségesb segedelmet nyujtani. Egy közhasznu népkönyv, két toldaléklkal 1 ft 12 kr.

(684) (4—4)

Eppen most jelent meg!

Kolozsvárt Stein Jánosnál, Pesten Ráth Mór bizományában s általuk minden erdélyi s magyarhoni könyvárusnál **kapható:**

SAPHIRA.

TÖRTÉNETI REGÉNY.

(ERDÉLY MULTJÁBÓL.)

IRTA

HALMÁGYI SÁNDOR.

Három rész. Összesen 534 sürün nyomtatott lap. Bolti ára 2 ft. 30 kr. régi, 2 ft. 60 kr. ujpénz.

A mű a szerző tulajdona.

Tartalom:

I. A szerencsecsillag. II. Szidónia. III. Szerelem és nagyvárgyás. IV. A balitélet ostora. V. Egy csók a sirban. VI. Saphira. VII. Bathori Kristóf. VIII. A titok titka. IX. Pythia. XI. Abrándi és való. XII. Az ég és a föld között. XIII. Mi lesz már ebből!? XIV. A kolostor falai közt.

(679) (8—8)

Kolozsvártt Stein János s Maros-Vásárhelyttt Wittich József könyvkereskedésében kapható:

HATVANI MIHÁLY,

TÖRTÉNETI ZSEBKÖNYV

Rajzok a magyar történetből.

Ára 3 ft 90 kr. osztr. ért.

SZALAY LÁSZLÓ

ADALÉKOK
a magyar nemzet történetéhez

a XVI-dik században.

Ára: 2 forint 40 krajczár osztr. értékben.

CZILCHERT R.

Állattenyésztési eszmék

szemközt a Magyarországon jelenleg alapból megváltozott gazdálkodási viszonyokkal.

Ára 1 ujforint.

TOMPA MIHÁLY

PAPI DOLGOZATAI.

ELSŐ KÖTET.

EGYHÁZI BESZÉDEK.

Ára 1 ft. 65 kr. o. é.

KOVÁCS MÁRIA,

KAMÉLIÁK A SIRBOLTBAN.

Regény, 3 kötet, ára 2 ft 10 kr. o. ért.

Dr. SIKLÓSY KÁROLY,

A VIZGYOGYMÓD.
utasitás
a szenvedők használatára.

Ára 2 forint osztrák értékben.

ERDÉLYI

PROTESTÁNS EGYHÁZI TAR.

Szerkesztik: Szász Károly és Demeter Sámuel

A 2 füzet ára füzve 2 ft 10 kr. o. é.

KEMÉNY ZSIGMOND,

RAJONGÓK.

Történeti regény. 4 kötet ára 4 ujforint.

KIRÁLYI PÁL,

SZIGETVÁR 1566-ban.

Történeti regény. 4 köt. ára 4 ujforint

SZELLEMI RÖPPENTYÜK

történelmi és humoristikai szinezettel.

Irta **SZALAY JÓZSEF.**

Ára 3 ujft

DÓZSA DÁNIEL

VERSEI.

I. KÖTET.

STEIN J. BIZOMÁNYA.

Ára 1 ft. 25 kr. nipénben.

(azaz: 3 váltó forint.)

KORNIZS ILONA

TÖRTÉNETI REGÉNY ÖT KÖTETBEN.

Irta

DÓZSA DÁNIEL.

Kiadja HECKENAST GUSZTÁV 1859.

Ára az öt kötetnek 5 ft osztrák értékben.

ERDÉLY HELYSÉGI CZIMTÁRA

betürendben a hivatalos összeállitás után

ára **35** krajczár.

UJTESTAMENTOM
kérdésekben és feleletekben
a nép számára.

Polier

hajdan a lausannei egyetemnél keleti nyelvek és kátékétai vallástan tanára, franczia nyelven irt, és több nyelveken számos kiadásokat ért dolgozata után

a magyar nép számára

átdolgozták:

Incze Dániel

szentirást magyarázó tanár a nagy-enyedi ref. kollégyomban;

Herepei Gergely,

kolozsvári ref. első pap, esperes; — és

Székely János

kézdi vásárhelyi ref. nagypap.

I. SZAKASZ.

A négy évángyélista irása

és

az apostolok cselekedeteiről irt könyv.

Nagy 8-ad rét 34½ ív velin papiron.

Ára füzve csak 2 ft 10 kr osztr. ért. vagy 2 ft. p. p.

Köznép előtt tartatott EGYHÁZI SZENT BESZÉDEK

PÉTERFI SÁNDOR

szászfy-kereszturi lelkész által.

II. füzet május első vasárnapjától szeptember első vasárnapig, ára füzve 1 ft 20. A két füzet együtt 2 ft 8 kr osztrák érték. — (Az első füzet január első napjától, május első vasárnapjáig tartott beszédeket tartalmaz; ára külön 88 kr.)

(690) (2—3)

Egy 3 kofferekkel ellátott utazó üveges négy ülésü szekér eladó. Értekezni lehet sétatértuczában, 2-dik sz. háznál, Satler Müllernél.

AZ EV. REF. FŐTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.